

Školní vzdělávací program

Název: SENOŽATY

Osnova:

1. Identifikační údaje

Předladatel
Zřizovatel
Platnost dokumentu

2. Charakteristika DD

- 2.1. Profil dětí v DD, kapacita
- 2.2. Vybavení
- 2.3. Spolupráce se subjekty
- 2.4. Realizované projekty
- 2.5. Charakteristika pedagogického sboru

3. Charakteristika ŠVP

- 3.1. Název
- 3.2. Obecná východiska
  - 3.2.1. Humanistické principy
  - 3.2.2. Pedagogický přístup zaměřený na dítě
  - 3.2.3. Individualizace
  - 3.2.4. Multikulturní výchova
- 3.3. Výchovné strategie
  - 3.3.1. Organizační strategie
    - Individuální a skupinová činnost
    - Struktura pedagogické činnosti
    - Hlavní oblasti výchovy
    - Roční plán
  - 3.3.2. Diagnostické strategie
    - Program rozvoje osobnosti
  - 3.3.3. Sociálně vztahové strategie
  - 3.3.4. Metodické strategie
- 3.4. Klíčové kompetence
  - Komunikativní
  - Pracovní
  - K učení
  - Interpersonální
  - Intrapersonální

4. Evaulace

5. Ekonomické podmínky

6. Podmínky BOZP

7. Zavádění standardů

8. Zveřejnění ŠVP

2. CHARAKTERISTIKA DĚTSKÉHO DOMOVA

2.1. Profil dětí umístěných v DD

- **Důvody přijetí dítěte do DD**

Na základě ustanovení ústavní péče soudem

- Děti zanedbávané nebo jinak týrané, jejichž život v rodině není slučitelný s důstojným a nezávadným životem v rodině pro neschopnost rodičů pečovat o dítě z důvodů sociálních, zdravotních, morálních,....
- Děti mající problémy se školní docházkou, s menšími výchovnými problémy

Důvody proč děti do DD přicházejí se dříve či později na dítěti odrazí, úkolem dětských domovů je toto eliminovat, avšak příčiny jsou tak závažné, že tato eliminace je procesem dlouhodobým.

Naprostou většinu dětí přijímaných do DD můžeme považovat za děti se speciálními potřebami, jedná se o děti s hyperkinetickou poruchou, s projevy ADHD , lehce mentálně postižené, děti s potřebou s potřebou psychiatrické , psychologické péče déle logopedické péče, adiktologické péče, sexuologické péče, etopedické péče a dalších odborné lékařské péče vycházející s potřeb dítěte. Práce vychovatelů vyžaduje individuální přístup k dětem, vzdělání v oboru speciální pedagogiky, trestní bezúhonnost, psychologickou způsobilost a další osobnostní předpoklady k výkonu povolání. Umisťování dětí do rodinných skupin probíhá na základě udržení sourozeneckých vazeb.

- **Důvody odchodu dětí z DD – vždy na základě soudního rozhodnutí**

- Soudní rozhodnutí o zrušení ústavní výchovy dítěte (adopce, návrat do rodiny)
- předpěstounské péče a následně pěstounské péče
- dosažení zletilosti nebo ukončení prodloužené ústavní výchovy, která byla stanovena do 19 let (osoby v plném přímém zaopatření mohou na DD setrvat – upraveno Smlouvou o dobrovolném pobytu klienta)
- neadaptabilita dítěte, závažné poruchy chování, závažné psychiatrické poruchy (závažné výchovné problémy na DD), odchod do výchovného ústavu nebo jiného DD,

Dětský domov má kapacitu 32 dětí, děti jsou rozděleny dle sourozeneckých vazeb do čtyř rodinných heterogenních a věkově smíšených skupin. Každá rodinná skupina obývá jedno podlaží budovy. DD Senožaty je rodinného typu s maximálním počtem dětí u jedné skupiny 8. Dostatečné prostory budovy dovolují vybudování samostatné buňky pro zletilé studenty. Ti mají k dispozici dvě podlaží (přízemí a 7.patro budovy) s oddělenými ložnicemi , koupelnou, sociálním zařízením, obývacím pokojem a kuchyňským koutem.

Délka a časový plán vzdělávání

Tento Školní vzdělávací program se stanovuje na 3 roky vzhledem k proměnlivé organizační struktuře zařízení, vychází z vnitřního řádu dětského domova a dalších kurikulárních dokumentů např. ročního plánu, který je velmi podrobný.

Organizace dne dětského domova v Senožatech je stanovena ve Vnitřním řádu dětského domova. Důraz na dodržování organizace dne se klade zejména na dodržování časového harmonogramu při vstávání dětí do školy a dodržování přibližného časového rozpětí při podávání jídel na skupinách. Činnosti programu dne se dodržují orientačně s přihlédnutím na aktuální situaci a chod každé rodinné skupiny individuálně.

Každý týden i měsíc probíhá jednotlivé hodnocení splnění či nesplnění plánů a pedagogičtí pracovníci se schází ke společnému hodnocení na malých aktivech a poté na společné poradě všech pracovníků.

Výsledky zájmových činností vypovídají sami za sebe při účasti na besídkách a společenských akcích, kde se prezentují svými výrobky i svými schopnostmi s velkým úspěchem.

Nedílnou součástí činnosti dětí v dětském domově jsou zájmové kroužky, společenské a kulturní aktivity, které nemají charakter pravidelnosti. Vychází z konkrétních aktuálních situací a potřeb nebo zájmu dětí.

Mimo zařízení dětského domova se děti zapojují do zájmových kroužků ve škole.

Pravidelně se účastní společenských akcí pořádaných nadacemi a občanskými sdruženími, nebo jinými dětskými domovy.

Formy vzdělávání

Přijetím zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nastoupila nová filozofie práce s dětmi, u kterých je nařízena ústavní výchova. Nové trendy humanizace dětského domova změnily pohled na potřeby dětí, zároveň se od plánovaných aktivit a striktního programu dne přechází k individuální práci s dítětem a jeho rodinou.

Život v rodinné skupině se víc a víc přibližuje životu ve větší rodině. To se kladně odráží na dětech samotných, na jejich chování, jednání a prožívání.

Děti se aktivně podílejí na chodu své „domácnosti“, naučí se vařit, nakupovat, prát, žehlit a uklízet, naučí se postarat o mladší sourozence nebo kamarády, zejména však navazují pevnější citové vazby.

V dětském domově je využívána forma výchovy mimoškolního vzdělávání a sebevýchova dětí a určitým specifickým způsobem je naplňována také forma výchovy rodinné.

Výchovné působení je realizováno formou cílevědomého, přímého působení, které zahrnuje působení školy, rodiny a společenských organizací, a nepřímé působení, jenž je ovlivněno sdělovacími prostředky a mimoškolního prostředí, prostředí dětského domova a jeho rodinné skupiny.

Dalšími faktory působícími na výchovně vzdělávací činnost dětí v dětských domovech jsou formy výchovy stanovené například vyhláškou č. 74/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o zájmovém vzdělávání. Ta stanovuje následující formy:

PŘÍLEŽITOSTNOU *výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost. Realizuje se mimo zařízení. Například*

- přednášky, výstavy a exkurze zaměřené na správný zdravý životní styl – problematiku anorexie, význam pohybu, sexuální výchovy apod., přednášky zabývajícími se otázkami závislosti na alkoholu, užívání dalších drog a jiných závislostí v rámci programu rizikového chování.
- spolupráce s Policií ČR pro prevenci kriminality a sociálně patologických jevů
- aktivní účast na kulturních vystoupeních při prezentaci dětského domova, veřejných vystoupeních a sportovních kláních.

2.2. Vybavení

Budova DD je šestipodlažní.

- Přízemí
  - vstupní hala s posezením pro návštěvy
  - buňka pro zletilé
  - úschovna sportovního vybavení
  - kotelna
  - místnost pro údržbu
  - místnost pro úklid
- 1. patro
  - kancelář ředitelky
  - kancelář ekonomky
  - kancelář sociální pracovníce
  - kancelář vedoucí vychovatelky
  - společenská místnost - klubovna
  - skladové prostory, archiv
- 2. patro
  - 2.RS
- 3.patro
  - 3.RS
- 4. patro
  - 4.RS
- 5. patro
  - 5.RS
- 6. patro
  - garsoniéra

Každá z rodinných skupin má vybavenou kuchyň, obývací pokoj, sociální zařízení, hernu , 4 dvoulůžkové ložnice dětí a služební pokoj vychovatelů.

K areálu budovy patří zahrada s dětskými prolézačkami.

DD je strategicky umístěn při ZŠ a MŠ, což umožňuje i sportovní využití tělocvičny a fotbalového hřiště.

Samostatnou součástí je školní kuchyně s jídelnou.

2.3. Spolupráce se subjekty

Výchovná činnost neprobíhá jenom v areálu DD ,ale i mimo něj. DD úzce spolupracuje se ZŠ a MŠ, dále s TJ Senožaty, a dalšími institucemi, kam děti dochází do zájmových kroužků.

Odbornou a diagnostickou péči zajišťuje MuDr. Bláhová, MuDr. Krejčí, MuDr. Hlavičková, SVP Jihlava, Pedagogicko psychologická poradna Pelhřimov, SPC Jihlava, PMS, DDÚ Homole, DÚ Praha, Brno

Dalšími spolupracujícími subjekty jsou Policie ČR, OÚ Senožaty, OSPOD při MÚ, Domy na půli cesty, nadace a o.p.s.

2.4. Realizované projekty

Smluvní spolupráce s Nadacemi a o.p.s.

EUFORALL, DEJME DĚTEM ŠANCI, NADAČNÍ FOND HANKY KYNYCHOVÉ,
ŽIVOT NANEČISTO, PATRON, N.F. ALBERT

2.5. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vychovatelé v dětských domovech musí absolvovat studium speciální pedagogiky a asistenti pedagoga musí minimálně absolvovat pedagogické studium pro asistenty pedagoga.

U každé rodinné skupiny se střídají 3 pedagogičtí pracovníci- 2 vychovatelky a jeden asistent pedagoga. DD zaměstnává 18 pedagogických pracovníků- 9 vychovatelek/lů (z toho dvě na poloviční úvazek), 1 vedoucí vychovatelku, 6 asistentů pedagoga. Spolu s paní ředitelkou tvoří pedagogickou radu.

Většina vychovatelek ještě zodpovídá zpracování a realizaci Individuálního rozvoje osobnosti dítěte a za zájmové aktivity dětí v širokém spektru volnočasových aktivit. Jedná se o zimní sporty - lyžování, snowboarding, bruslení, turistika, cyklistika, fotbal, volejbal, hra na kytaru a zobcovou flétnu, keramika, výtvarné a pracovní techniky, dramatickohudební kroužek.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Název: **SENOŽATY**

Samostatnost

Eстетика

Normy

Osobnost

Život

Aktivita

Tvořivost

Y

Samostatnost – učit děti samostatnosti v rozhodování a zodpovědnosti za své jednání, sebehodnocení, sebevědomí

Estetika – utvářet estetické cítění a aktivně vytvářet kulturní prostředí

Normy – stanovit jasná pravidla a normy chování společenského života a života v rodinných skupinách, dodržování společenských norem, tolerance, prosociální chování

Osobnost – objevovat , rozvíjet a podporovat pozitivní osobnostní rysy dítěte

Život – ukazovat základní životní hodnoty, příprava na samostatný život, socializace

Aktivity – vzbuzovat v dětech zájem o aktivní zapojení ve sportovních činnostech a do společenského života vůbec, zájem o vzdělání, budování pracovních návyků

Tvořivost – v rámci pracovních činností vzbuzovat u dětí snahu o vlastní invenci

3.2. OBECNÁ VÝCHODISKA PEDAGOGICKÉ PRÁCE

3.2.1. Humanistické principy

- chápání důstojnosti každého člověka
- respekt vůči ostatním
- důraz na hodnoty
- ctí demokratické principy fungování společnosti
- respektovat volbu činnosti dítěte, jako hlavní prostředek k osamostatnění se
- kladný vztah k sobě i k druhým lidem
- nést důsledky svého chování
- podnětné prostředí

3.2.2. pedagogický přístup zaměřený na dítě

- pedagogický takt- autorita pedagoga musí vyplývat z převahy morální a intelektuální
- vzbudit zájem
- úcta k dítěti, jako k osobnosti
- překonávat překážky

3.2.3. individualizace

- pochopení dítěte, přijetí jeho individuality
- práce s dítětem na základě schopností, možností a jeho dosavadních zkušeností
- prevence sociálně patologických jevů

3.2.4. multikulturní výchova

- na základě kulturních tradic společnosti
- seznámení se s kulturou menšin
- prevence negativních etnických stereotypů (xenofobie,...)

3.3. VÝCHOVNÉ STRATEGIE

3.3.1. Organizační strategie

- **individuální** volnočasové aktivity organizované pracovníky DD
- Každá vychovatelka zodpovídá za práci v jedné z volnočasových aktivit, (viz.2.5.)
- Do individuální péče je zahrnuta příprava na vyučování, doprovod k lékaři, pomoc při jednotlivých pracovních činnostech, řešení kázeňských přestupků, pochvaly, aj.
- **skupinové** aktivity probíhají v souladu s týdenními plány jednotlivých rodinných skupin. Jedná se většinou o odpolední zaměstnání nebo plánované akce rodinných skupin. Zde je velice důležitá příprava vychovatele na naplánovanou činnost. Můžeme mluvit o rodinné výchově.

Struktura pedagogické činnosti

- **Přímá výchovná činnost**
  - práce s celou skupinou
  - sledování vztahů mezi dětmi ve skupině
  - stanovení cílů rodinné skupiny v oblasti sociální, mravní, vzdělávací, vždy záleží na složení skupiny a potřebách dětí (podpora sourozeneckých vazeb, zlepšení vztahů mezi dětmi, důraz na školní přípravu,...)
  - jedná se o skupinové aktivity
  - skupinová hodnocení dne
    - **Nepřímá výchovná činnost**
      - individuální činnosti s dětmi, volnočasové
      - doprovod dětí k lékaři
      - příprava na zaměstnání dětí
      - samostudium v oboru
      - vyhledávání podkladů pro pedagogickou činnost
      - seznamování se s dokumentací dítěte
      - porady pedagogických pracovníků
      - tvorba týdenních plánů činností
      - podílení se na tvorbě ročního plánu činností
      - vedení dokumentace o dítěti , tvorba a písemná evidence Individuálního plánu rozvoje osobnosti
    - **Hlavní oblasti výchovy (jsou součástí IPROD)**
      - **příprava na vyučování** – aktivity :vypracování písemných a slovních úkolů, prohlubování získaných poznatků, kontrola vědomostní úrovně

- **rekreační činnosti** – aktivity: využití aktivního odpočinku, zapojení dětí do sportovních kroužků při ZŠ a TJ (fotbal, volejbal, florbal, aerobic), organizované akce DD (víkendy na snowbardech, cyklistické víkendy, účasti v soutěžích a sportovních projektech, tréninky fotbalu), činnosti organizované rodinnými skupinami (pohybové a spontánní hry v přírodě, vycházky, sběr lesních plodin)
- **esteticko kulturně hudební činnosti** – aktivity: nácvik vystoupení dramatického kroužku, hra na hudební nástroje, práce s keramikou, výtvarné techniky, návštěva kulturních akcí (kino, divadlo, koncerty), poslech hudby, zapojení do literárních soutěží, příspěvky do časopisů a místních novin, četba knih a časopisů, návštěvy knihovny
- **sebeobslužné činnosti** – aktivity: dodržování hygieny, péče o zevnějšek, péče o ošacení, stlaní lůžek
- **pracovní činnosti** – aktivity. Cvičná vaření na rodinných skupinách, nákup potravin, úklid pokojů a společných prostor, jednoduché opravy zařízení a sportovních potřeb (kolo), pěstitelské práce na pozemcích, zpracovávání potravin

Konkrétní činnosti těchto hlavních činností jsou vypracovány v týdenních a měsíčních plánech, které navazují na plán roční. Jednotlivé činnosti jsou denně zapisovány do denních záznamů, které si vede každá rodinná skupina.

3.3.2. Diagnostické strategie

➤ Program rozvoje osobnosti - IPROD

Správná diagnostika dítěte je podmínkou k úspěšné výchově, proto je důležité mít k dispozici co možná nejvíce podkladů a informací, které jsou nezbytné pro sestavení programu rozvoje osobnosti.

Podklady pro diagnostiku

- výstupní zpráva z DDÚ
- zdravotní dokumentace obvodního lékaře
- zprávy z pedagogicko psychologické poradny
- hodnocení ze školy

Program rozvoje osobnosti je důležitým pedagogickým dokumentem, kde je zachyceno a zhodnoceno, jak dítě prospívá, jak se adaptuje. Má nejvyšší vypovídající hodnotu o pobytu dítěte v DD.

Hlavními složkami IPROD jsou

- morálně volní vlastnosti
- pracovní návyky
- sociální dovednosti
- kontakt s rodinou
- školní prospěch a příprava na vyučování
- zdravotní stav

Vychovatel na základě podkladů stanoví cíle PRO, pro každé dítě individuálně podle možností dítěte. Zhodnocení dosažení cílů přímo souvisí se správností stanovení vhodnosti

dosavadních výchovných postupů. Zpětnou vazbou pro hodnocení IPROD jsou i zprávy ze škol

3.3.3. Sociálně vztahové strategie

Vztahy obecně mají velký význam na vzájemná působení a míru ovlivnitelnosti jedince.

Nezbytnou základní vybaveností každého vychovatele je pozitivní vztah k dítěti.

Tyto vztahy je ovšem potřeba prohlubovat, neboť předpokladem kladného a pozitivního vlivu na dítě je důvěra dítěte k vychovateli, pokud je tato podmínka splněna, je mnohem jednodušší pro dítě požadavky a nároky vychovatele přijímat.

Dalším důležitým prvkem je i vztah mezi kolegy vychovateli, neboť právě tyto vztahy přispívají k vytváření pozitivního klimatu zařízení. Úkolem vychovatele v dětském domově je nejen složka výchovná, ale i složka citová a vytvoření citově pozitivního emočního prostředí pro správný vývoj dítěte.

Hlavní sociálně vztahové strategie

- vztah dítě - vychovatel
- týmová spolupráce pedagogů
- vztahy mezi dětmi
- komunikace s rodinou dítěte
- podpora komunikace dětí s prostředím mimo DD

3.3.4. Metodické strategie

- posílit úlohu hry k rozvoji dítěte
- využití prvků zážitkové pedagogiky
- nabízet dostatek možností k pozitivnímu prožitku (sportovní akce, kulturní akce)
- utváření vnitřní motivace dítěte (souvisí se vztahem vychovatel-dítě)
- užití strategie odměn a trestů za předpokladu jasně vymezených pravidel (vnitřní řád)
- metoda lineárních strategií, souvisí s pozitivní motivací dítěte, dostatečnou nabídkou aktivit a plánováním akcí (týdenní, měsíční a roční plán)
- aktivity dětí vycházejí ze zájmu dítěte
- možnost dětí spolurozhodovat o činnostech v rámci rodinné skupiny během zhodnocení týdne
- možnost dětí spolurozhodovat a vyjadřovat se k chodu celého zařízení (fungování dětské samosprávy)
- výchovná práce soustavná, systematická, přiměřená, trvalá, kontrolovatelná
- prevence sociálně patologických jevů
- strategie stanovení organizace dne
- strategie osobního příkladu

3.4. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Komunikativní

- B) komunikace s v rámci rodinné skupiny
- C) autoritami
- D) umět řešit konfliktní situace

Motivace:

- zlepšení vztahů ve skupině
- navazování kamarádských vztahů mezi dětmi ve skupině
- prohlubování sourozeneckých vazeb

Postupy uplatňované pedagogy, výchovné strategie:

- vlastním příkladem podporujeme spolupráci pedagogických pracovníků, respektujeme práci druhého
- vést děti k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- učíme naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- prezentovat komunikaci jako jediný prostředek k řešení konfliktů
- důsledně dbát na správný projev bez vulgarismů
- důsledně dodržovat dohodnutá pravidla chování
- monitorujeme sociální vztahy ve skupině
- netolerujeme projevy rasizmu, šikany a jiných patologických jevů
- dle možností a schopností přibližovat dětem různé sociální role, formou hry
- vytváření pozitivního klimatu na DD
- podporujeme kritiku a sebekritiku

Cíle výchovy a vzdělávání:

- umět pracovat ve skupině
- naslouchat promluvám druhých
- prosociální cítění
- s ohledem na věk a schopnosti dítě formuluje své myšlenky a názory
- s ohledem na věk a schopnosti je dítě schopno činit rozhodnutí, které je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost
- s ohledem na věk a schopnosti je dítě schopno komunikovat s vrstevníky, s autoritami, úřady, na veřejnosti

Pracovní kompetence

- A) v rámci skupiny (rukodělné práce, úklid na skupině)
- B) v rámci celého zařízení (úklid areálu, práce na pozemcích)

Motivace:

- zkulturnění prostředí

- vyrobené předměty jako dárek
- kolektivní práce

Postupy uplatňované pedagogy:

- kvalitně odvedenou práci vždy pochválit
- vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- pestrá a dostatečná nabídka pracovních činností
- trvat na dokončení započaté práce
- kontrolovatelnost
- pracovní činnosti přiměřené věku
- dodržování bezpečnosti
- pracovní činnosti rozvržené tak , aby se co nejvíce přibližovaly chodu fungující domácnosti
- podpora DD při brigádách dětí

Cíle výchovy:

- vytvářet pocit zodpovědnosti za svěřený úkol
- pozitivní vztah k práci
- získání pracovních návyků
- rodinná výchova a role dítěte jako přímého účastníka chodu domácnosti
- učit trpělivosti

Kompetence k učení

Motivace:

- zvyšování sebevědomí na základě dosažených úspěchů ve škole
- kladné hodnocení ostatních dětí
- výhody a odměny

Postupy uplatňované pedagogy:

- pedagog svým příkladem (neustále rozšiřuje pedagogický obzor)
- přípravu na vyučování v hierarchii důležitosti klást co nejvýše, příprava dítěte na školní vyučování jako nezbytná každodenní povinnost
- individuální přístup při přípravě na vyučování hlavně u dětí prvního stupně ZŠ
- naučit pracovat s informacemi (učivo klíčové a učivo rozšiřující)
- umět si informace vyhledat- práce s PC
- dbát na vybavení školními potřebami, vedení sešitů, pravidelná kontrola žákovských knížek
- seznámit se s výsledky pedagogicko psychologické poradny, brát na zřetel poruchy učení
- podporujeme samostatnost při přípravě na vyučování, u větších dětí je možné samostudium a následná kontrola naučené látky
- podněcovat ke studiu prostředky pro děti atraktivními (umožnit práci na PC- výukové programy, možnost vypůjčení knih v knihovně, práce s internetem)

Cíle výchovy:

- vést děti k zodpovědnosti za své vzdělávání

- přípravu na vyučování chápat jako povinnost

Kompetence interpersonální

- A) ve skupině
- B) ve společnosti

Motivace:

- zlepšování vztahů s okolím
- zvyšování sebevědomí

Postupy uplatňované pedagogy:

- vlastním příkladem podporujeme spolupráci všech pedagogických i nepedagogických pracovníků
- učíme pracovat ve skupině
- vytváříme situace, kdy se děti vzájemně potřebují a mohou si pomoci
- utvářet vědomí, že spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- učíme k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi dětmi a mezi dětmi a vychovateli
- podporujeme vztahy dětí s dětmi mimo DD
- podporujeme zájem dětí o dění ve společnosti
- učíme sociálním dovednostem

Cíle výchovy:

- orientuje se v mezilidských vztazích, socializace
- zvládá běžné životní situace, ví kam se obrátit, umí komunikovat s úřady
- zná svá práva i povinnosti
- respektuje zákony

Kompetence interpersonální rozvíjíme u starších dětí a tím je postupně připravujeme na samostatný život

Kompetence intrapersonální

- A) sebeobsluha
- B) mravní složka
- C) poznávání sebe sama, reedukace výchovných problémů

Motivace:

- lepší orientace a pochopení mezilidských vztahů a fungování společnosti

Postupy uplatňované pedagogy:

- vlastním příkladem, hodnotový žebříček vychovatele

- jasně stanovená pravidla a jejich dodržování
- na modelových situacích rozbory situací
- předkládat alternativní řešení situací bez agresivity
- aktivní sociální učení
- vytvoření pravidelného denního režimu
- dostatečná kontrolovatelnost

Cíle výchovy:

- posílení vědomí, že jsem zodpovědný sám za sebe
- umět předcházet konfliktům
- vytvoření hodnotového žebříčku

4. EVAULACE

➤ **v DD probíhá několika nástroji:**

- vyhodnocováním
- pozorováním
- písemným hodnocením
- řízeným rozhovorem
- diskusí na pedagogických poradách
- diskusí na sezení dětské samosprávy
- hodnocením spolupracujících školských zařízení

➤ **obsah evaluace:**

- sledování školního prospěchu
- kontrola žákovských knížek
- třídní schůzky ve škole
- hodnocení prospěchu za čtvrtletí
- hodnocení za pololetí (možné odměny)
- vypracování charakteristik jednotlivých dětí

- hodnocení programu rozvoje osobnosti

Hodnoceno je každé dítě samostatně, IPROD má vypovídající hodnotu o pobytu dítěte v DD. Hodnotí se za pololetní časové období podle jednotlivých kategorií.

Vyvozuje se zde úspěšnost zvolených výchovných strategií a posun ve vývoji dítěte.

Hodnocení IPROD čerpá z informací zaznamenávaných *denně* v denících rodinných skupin a v hlášení noční služby a podle potřeby z pedagogického deníku (problémové chování, poznámky, pochvaly, odměny, tresty, aj.)

- hodnocení práce pedagogických zaměstnanců
- zájem o zaměstnání
- zájem o další vzdělávání
- vztah k dětem

- způsob komunikace s dětmi
- práce v zájmových oblastech výchovy

- klima zařízení

Pozitivní klima je pro fungování zařízení nezbytnou součástí. Všichni pracovníci jsou povinni budovat pozitivní klima, neboť výchova může probíhat pouze v nekonfliktním bezpečném prostředí. Předpokladem vytvoření pozitivního klimatu je snaha všech pracovníků, proto záměrné narušování klimatu může být chápáno jako hrubé porušení pracovní morálky zaměstnanců a u dětí porušení vnitřního řádu.

5. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Dětský domov v Senožatech je příspěvkovou organizací, hospodaří s finančními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele, a to v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem.

Ve své činnosti se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o účetnictví, zákonem č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o finanční kontrole, vyhláškou č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 107/2005 Sb. o školním stravování, vyhláškou č. 84/2005 Sb. o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky, vyhláškou č. 114/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o FKSP.

DD má právo hospodaření s majetkem Kraje Vysočina vymezeném ve zřizovací listině.

Finanční vztah mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací je určen těmito zřizovatelem stanovenými ukazateli:

- a) příspěvek zřizovatele na činnost organizace
- b) dotace zřizovatele na investice

Zřizovatel poskytuje z rozpočtu Kraje Vysočina prostředky na provoz a dále přímé neinvestiční výdaje, v kterých jsou zahrnuty prostředky na platy a prostředky na ostatní osobní náklady.

Základem hmotné zainteresovanosti příspěvkové organizace je zlepšený výsledek hospodaření, t.j. rozdíl mezi skutečně dosaženým výsledkem hospodaření a výsledkem stanoveným ve finančním vztahu k rozpočtu zřizovatele.

Takto získané finanční prostředky se ponechají příspěvkové organizaci, která si je přiděluje podle stanovených pravidel do svých fondů.

DD jako příspěvková organizace zřizuje tyto fondy:

- a) fond reprodukce majetku
- b) fond rezervní
- c) fond odměn
- d) fond kulturních a sociálních potřeb.

6. PODMÍNKY BOZP

Zaměstnanci jsou proškolení pravidelně z dodržování BOZP, BOZ i PO. Děti poučujeme o BOZ několikrát do roka v souvislosti se začínajícími sezónami, mimořádnými akcemi atd. Školská zařízení jsou povinna vykonávat podle zvláštních předpisů nad dětmi náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení, v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí.

Dohled nad dětmi a jejich činnostmi má mimořádný význam pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí ve školském zařízení dětského domova. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před rizikovým chováním a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou stanoveny ve vnitřním řádu dětského domova a ve směrnících dětského domova. Oba dokumenty se v některých částech překrývají.

Školní vzdělávací program obsahuje podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání a výchově, při konkrétních zájmových činnostech a činnostech s nimi souvisejících a tudíž z nich také vychází. Cílem je zjišťovat a zhodnocovat možná rizika vyplývající z různých činností a přijímat opatření k prevenci rizik. Zajistit dětem bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální a seznámit je přijatelnou formou s ohledem na jejich věk, fyzické schopnosti a duševní vyspělost i zdravotnímu stavu o možném nebezpečí a nástrahách.

Ředitel pravidelně seznamuje prokazatelným způsobem zaměstnance a zprostředkovanou formou vychovatelem také děti s předpisy a pokyny bezpečnosti práce a ochrany zdraví a pravidly chování v rizikových situacích.

Dětský domov zajistí včasné poskytnutí první pomoci a lékařské ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Rozmístí vhodným způsobem lékárníčky první pomoci s potřebným vybavením a zajistí, aby všichni byli seznámeni se zásadami poskytování první pomoci. Umístí seznam telefonních čísel tísňového volání a čísel zdravotnických zařízení.

Vhodné podmínky pro bezpečné a hygienické působení vytváří vhodná struktura a skladba činností, vhodně zvolený pitný a stravovací režim, dostupnost prostředků první pomoci a kontaktů na lékaře, praktická dovednost poskytovat první pomoc, užívání bezpečnostních ochranných pomůcek a bezpečné prostředí užívaných prostor dle platných norem, včetně výrazného označení nebezpečných předmětů.

Psychosociální podmínky vytváří příznivé sociální klima, otevřenost a partnerství v komunikaci, vzájemná úcta, tolerance a pomoc druhému. Důležitá je potřeba respektovat dítě a jeho individualitu, přihlížet k jeho potřebám a osobním problémům. Motivovat ho, hodnotit v souladu i jeho individuálními možnostmi. Důležité je začlenění dítěte a jeho spoluúčast na plánování a chodu dětského domova, aby se podílelo na plánování, řízení průběhu činnosti i následném hodnocení. Cílem těchto psychosociálních podmínek je všestranný prospěch dítěte a jeho ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy.

7. ZAVÁDĚNÍ STANDARDŮ

V lednu 2015 byly vydány jednotné standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči. Vycházejí z individuálních potřeb každého dětského domova.

DD Senožaty v současné době dodržuje prozatímní pravidla vycházející z potřeb DD, která vyplývají z vnitřního řádu a vnitřních předpisů zařízení. Zaměřuje se na vymezení činnosti a informovanost, kvalitu a efektivitu péče, umístování, přijímání dětí a ukončování péče. Dále

zahrnuje personální agendu a organizační aspekty (plánování a průběh služby, řešení stížností, pracovní podmínky a profesní rozvoj pracovníků DD, prostředí výkonu péče apod.

Všichni pracovníci musí být seznámeni s obsahem základních dokumentů a vnitřním řádem DD. Musí umožnit dětem, aby mohli žít běžným způsobem a nebyli oddalováni od účasti na dění společnosti.

Cílem DD je posílení pozitivního přístupu veřejnosti k dětem z DD.

Naučit děti přijatelný pozdrav a chování, běžně se oblékat, pomoci jim obklopit se věcmi a vykonávat činnosti, které jsou adekvátní jejich věku.

Chovat se k dětem s respektem (při představování hledat jejich silné stránky, dovednosti, vlohy...)

Zařízení má stanovenou oblast, v níž by mohlo dojít v souvislosti s poskytováním služeb k porušení práv uživatelů. Jde o oblasti:

- a) ochrana osobní svobody
- b) ochrana soukromí
- c) ochrana osobních údajů
- d) práva na vzdělání a svobodnou volbu povolání
- e) ochrana před zneužíváním, diskriminací apod.

Proto má zařízení vytvořená písemná pravidla týkající se ochrany práv uživatelů.

Ty obsahují návody, jak ve vyjmenovaných situacích postupovat. Je jasné kdo a za jakých podmínek může rozhodnout o výjimce z těchto pravidel.

Pravidla jsou součástí vzdělávání personálu. Personál je k vnitřním pravidlům vázán pracovní náplní či smlouvou.

Do některé z interních norem vhodnou formou uvést následky hrozící pracovníkovi při porušení práv uživatelů (děti).

Osobní údaje

Zařízení shromažďuje a vede takové údaje o uživatelích, které umožňují poskytovat bezpečné, odborné a kvalitní sociální služby. Zařízení vytváří podmínky k tomu, aby zpracování osobních údajů odpovídalo platným obecně závazným normám.

Dokumenty, které jsou vedeny o službách poskytovaných jednotlivým uživatelům, jsou po přiměřenou dobu archivovány.

Stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování sociálních služeb

Uživatelé si mohou stěžovat na kvalitu nebo způsob poskytování sociál. služeb, aniž by tím byli jakýmkoli způsobem ohroženi. Zařízení za tímto účelem má stanovená a uplatňuje vnitřní pravidla, se kterými jsou seznámeni uživatelé i pracovníci. Náměty mohou děti podávat také anonymně prostřednictvím schránky důvěry, která je nainstalována na chodbě v 1.patře u klubovny.

8. ZVEŘEJNĚNÍ ŠVP

Školní vzdělávací program vydává ředitel a zveřejní ho na přístupném místě ve školském zařízení a v elektronické podobě ho zveřejní na webových stránkách DD Senožaty.

K dispozici je každému k nahlédnutí, případně pořizování opisů a výpisů.

Každá rodinná skupina dostane jeden výtisk k dispozici, vychází z něj při sestavování měsíčních a týdenních plánů. Podrobně konkretizuje formy a cíle dle potřeb skupiny a individuality dětí na skupině.

Ředitel zařízení seznámí prokazatelným způsobem všechny zaměstnance a děti s vydáním a obsahem školního vzdělávacího programu.

Mgr. Martina Buchalová Horská , ředitelka

Dětský domov, Senožaty 199